

KRYTERIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VII

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY :

OCENĘ CELUJĄCĄ

otrzymuje uczeń , którego wiedza i umiejętności wykraczają poza obowiązujący program nauczania.

- twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy,
- opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla uczniów klasy VII,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je,
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi , poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach przedmiotowych i literackich na szczeblu rejonowym, wojewódzkim, krajowym,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,

OCENĘ BARDZO DOBRĄ

otrzymuje uczeń , który opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidziany programem nauczania dla uczniów klasy VII.

- sprawnie posługuje się w wypowiedziach różnorodnymi środkami językowymi (leksykalnymi, składniowymi), słownictwem o zabarwieniu emocjonalnym.
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, -podejmuje próby interpretacji, jest świadomym odbiorcą dzieła literackiego, filmowego czy teatralnego,
- bezbłędnie dokonuje analizy utworu epickiego,
- sprawnie omawia symbolikę utworu, nawiązuje do obyczajowości i tradycji narodowej, wskazuje na jej ciągłość i zmienność, wartości moralne i estetyczne.
- biegle dokonuje przekształceń tekstu literackiego,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi , w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENĘ DOBRĄ

otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla klasy VII,

- podejmuje próby oceny, a także wartościowania problemów i zjawisk dotyczących języka, literatury, kultury,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności,
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów,
- wykazuje dobrą znajomość treści omawianych lektur,
- wymienia rodzaje i gatunki literackie, określa ich cechy,
- zna terminy literackie,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- swobodnie wypowiada się o utworze literackim, nazywa własne stany uczuciowe,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,

OCENĘ DOSTATECZNĄ

otrzymuje uczeń, który częściowo opanował wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej dla uczniów klasy VII ,

- przedstawia treść utworów na podstawie cichego czytania tekstu, określa akcję i jej przebieg, wskazuje monologi i dialogi, rozumie motywy postępowania bohaterów,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela, bądź we współpracy z innymi uczniami,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne,
- jego wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- zna i stosuje w stopniu przynajmniej dostatecznym zasady ortografii i interpunkcji,
- samodzielnie posługuje się poznanymi słownikami,
- rzadko aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,
- odrabia obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ

otrzymuje uczeń, który w niewielkim stopniu opanował wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej,

- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- nie potrafi samodzielnie przeczytać ze zrozumieniem tekstu literackiego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia dużo błędów, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcji, ale wykazuje chęć do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej,
- nie pracuje systematycznie,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,

- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ

otrzymuje uczeń, który nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,

- błędnie redaguje swe wypowiedzi, ma słaby zakres słownictwa,
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania tekstu w stopniu zadawalającym,
- ma trudności ze zrozumieniem lektury,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów,
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega zasad ortograficznych, interpunkcyjnych, językowych, stylistycznych,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- nie angażuje się w pracę grupy,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnień o elementarnym stopniu trudności.

Zakres wiadomości i umiejętności zapisanych w podstawie programowej dla uczniów klasy VII

Kształcenie literackie i kulturowe

Uczeń:

- rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju,
- wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki i dramatu: nowela, opowiadanie, fraszka, pieśń, sonet, satyra, ballada, komedia – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje,
- rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, inwokację, symbol, alegorię i określa ich funkcje w tekście,
- zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje,
- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji,
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji,
- interpretuje dzieła sztuki (obraz, rzeźba, grafika, fotografia),
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury,

- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych ,
- wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze
- dostrzega różnice między literaturą piękną, a publicystyką i określa ich funkcje.

Kształcenie językowe

Uczeń:

- rozumie pojęcia głoska, litera, sylaba,
- rozumie mechanizm upodobień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżności między mową a pismem
- wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych,
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni,
- funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę,
- rozumie pojęcie akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów ,
- odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to,
- rozumie konstrukcje strony biernej i czynnej czasownika,
- rozpoznaje imiesłowowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie,
- zna zasady pisowni partykuły nie z różnymi częściami mowy,
- rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie),
- rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone ,
- odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie
- poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne,
- rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń,
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście,
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy.

Tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych

Uczeń:

- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych),
- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wywiad, prezentacja, wypowiedź argumentacyjna, rozprawka, różne rodzaje opisów – sztuki, przeżyć, sytuacji (powtórzenie i uzupełnienie), charakterystyka,
- wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych,
- odróżnia przykład od argumentu,
- przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie,